Fagaðili og fulltrúi yfirvalda

19. kafli.

Skilgreiningar á fagaðila og fulltrúa yfirvalda

- Fagaðili
  - Sá sem er menntaður á ákveðnu fag- og starfssviði
- Fulltrúi yfirvalda
  - Starfar sem fulltrúi sveitarfélags, stofnunar eða fyrirtækis sem ber að virða lög og reglur sem gilda um þjónustuna sem viðkomandi veitir og sem eiga við um framkomu, hæfi og fagmennsku.

Hvaða kröfur eru gerðar til fagaðila/fulltrúa yfirvalda?

Fagaðili þarf að gera sér grein fyrir hæfni sinni – þ.e. Því sem þú getur og mátt í starfi.

Ber að virða lög og reglur sem gilda um starfið

Ábyrgðarsvið heilbrigðisstarfsfólks

Er um allt það sem þér bera að gera og það sem þér ber ekki að gera í starfi.

Geta fylgt starfslýsingu og siðferðisreglum fagstéttarinnar.

Hvaða hæfni þarf sjúkraliði að hafa?

Hafa fræðilega þekkingu á verkefninu

Beita persónulegri færni þinn, t.d. Til að meta hvað þú eigir að gera m.t.t. einstakra verka

Taka þátt í þverfaglegu samstarfi

Hvað merkir að vera vanhæfur?

- Er þegar að þú mátt ekki sinna ákveðnu verkefni þrátt fyrir að þú sért fullfær um það.
  - Dæmi: Að sinna opinberum heilbrigðisstörfum hjá aðstandendum þínum eða kunningjum

Er í lagi að taka við gjöfum frá skjólstæðingum sínum og hver eru rökin fyrir svarinu?

- NEI það má ekki
- Því skjólstæðingurinn má ekki hafa á tilfinningunni að hann sé háður þér.
- Þú mátt því ekki þyggja gjafir eða arf skjólstæðinga
    - Þér ber að tilkynna skjólstæðingi það komi slík mál upp
    - Einnig ber þér að láta yfirmann vita

Hvað felst í þagnarskyldu og hvað gerist ef hún er ekki virt?

- Skylda til að miðla ekki trúnaðarupplýsingum um skjóstæðinga án þess að þeir hafi gefið samþykki fyrir því
- Gildir ævilangt
- Afleiðingar á broti á þagnarskyldu
  - Uppsögn
  - Fjársekt eða allt að 2ja ára fangelsi ef alvarlegt brot-

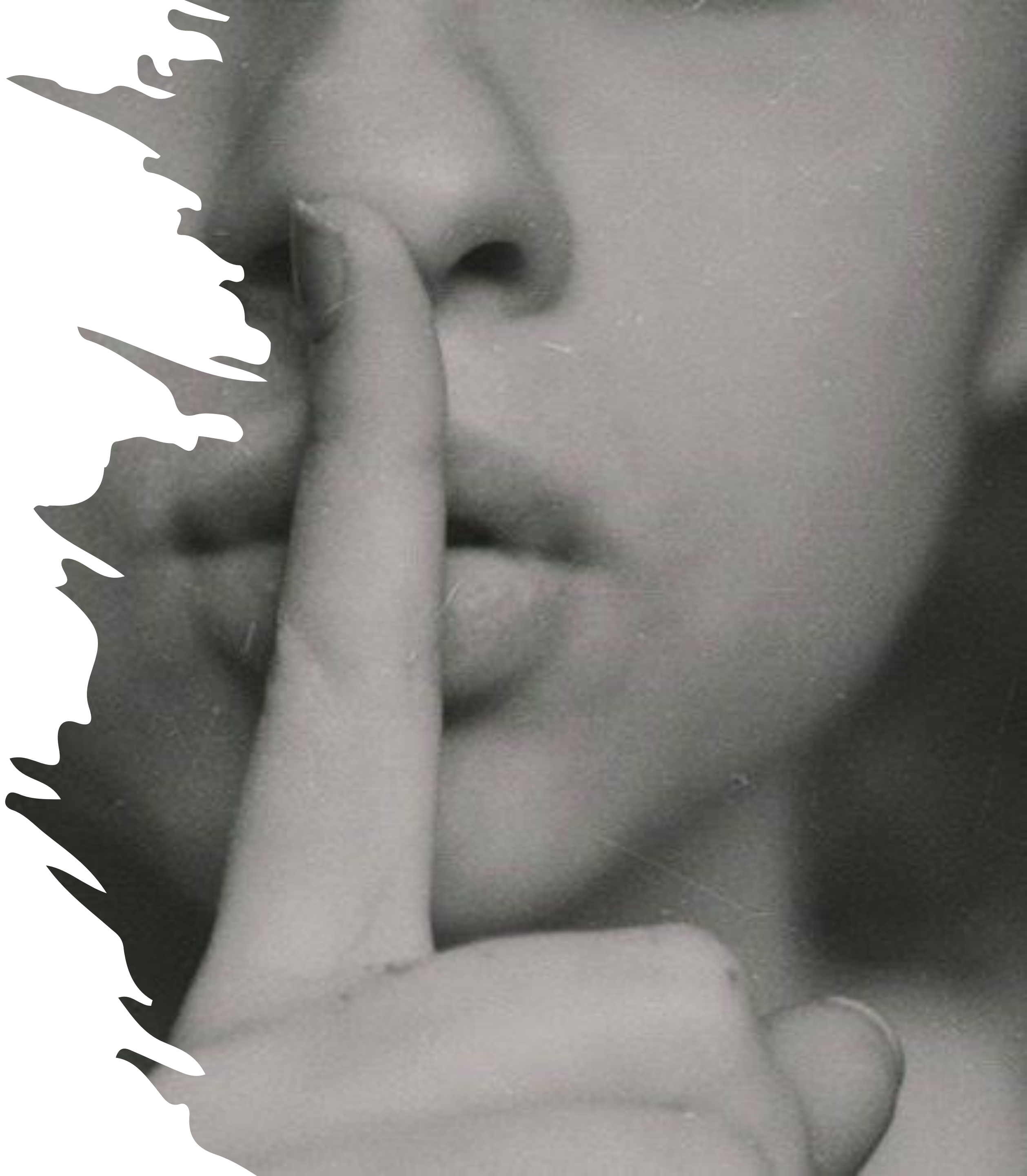

Upplýsingaskylda

- Heilbrigðisstarfsmanna
  - Þeim ber að veita skjólstæðingum upplýsingar um ástand þeirra, meðferð og annað tengt sjúkdómum þeirra
- Skjólstæðinga
  - Þeim ber skylda til að uppplýsa yfirvöld um breytingar á höfum þeirra sem ahfa árhif á rétt þeirra á að fá hjálp (t.d. Dóttir flytur til foreldris og fellur þá niður heimilishjálp)

Tilkynningaskylda

- Allir bera þá skildu að tilkynna ef barn er vanrækt
- Heilbrigðisstarfsmenn hafa ríkari skyldu aðrir
  - Láta vita ef þetta er atvik eða aðstæður sem eru undanþegnar þagnarskyldu- s.s. Tengt barnaverndarlögum

Hvað er upplýsingaskylda og tilkynningaskylda?

Hvað flokkast undir óvænt atvik og hvernig tengist það öryggi sjúklinga?

- Óvænt atvik er þegar að starfsólki verða á mistökk sem það gerir ekki af ásettu ráði.
  - Óhappatilvik, mistök, vanræksla eða önnur atvik sem geta valdið skjólstæðingi tjóni
- Þetta geta þá verið atvik sem hefur áhrif á heilsu og lífsgæði skjólstæðings og ber öllum heilbrigðisstarfsmönnum að tilkynna slík atvik = ATVIKASKRÁNING

Hvað er þverfaglegt samstarf?

- Þegar að samstarf er milli mismunandi fagaðila, s.s. Sjúkraliði, sjúkraþjálfari, lækni og hjúkrunarfræðingur.
- Hvað einkennir gott og faglegt samstarf?
  - Þekkja til annarra fagstétta
  - Hugsa heildrænt og í samhengi
  - Vera sammála um markmiðið með verkefninu
  - Gera kröfur til sjálfs sín
  - Finna til öryggis í starfi
  - Sýna öðrum fagstéttum áhuga

Hvað er lögræðissvipting?

- Þegar að einstaklingur hefur ekki rétt til sjálfsákvörðunar
- Að vera lögráða þýðir að hafa rétt og skyldu til að ráða sér sjálfur
- Verðum lögráða 18 ára

Hvað er átt við með sjálfsákvörðunarrétti?

- Að fólk geti sjálft tekið ákvarðanir fyrir sig
  - Upplifa að hafa völdin í eigin lífi er mikilvægt þó einstaklingur þurfi hjálp
- Umönnunaraðilar þurfa að hugsa um:
  - Að gera skjólst. eins lítið háðan aðstoð sinni og hægt er
  - Að skjólst. taki eins mikið þátt og unnt er- til að viðhalda færni, styrkja sig og bæta lífsgæði
  - Að mikilvægt er að spyrja skjólst. hvernig hann vilji fá aðstoð og hvernig hann vilji að hún sé framkvæmd

Hvað felst í hugtakinu lífsgæði?

- Huglægt mat á aðstæðum einstaklinga eða hópa sem verða fyrir áhrifum frá ýmsum þáttum, s.s. Þeim sem ákvarða:
  - Heilsu og hamingju
  - Menntun
  - Félagslega og vitsmunalega fullnægja
  - Frelsi og réttindi